

PÄÄTÖS KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISISTA MÄÄRÄYKSISTÄ

Kaivospiirin haltija Terrafame Oy
y-tunnus: 2695013-5
Talvivaarantie 66
88120 Tuhkakylä

Kaivospiiri Talvivaara (KaivNro 2819)
Sijainti Sotkamo ja Kajaani (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa Terrafame Oy:lle päätöksen kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista määräyksistä koskien Talvivaara -kaivospiiriä (KaivNro 2819).

Perustelut: Kaivoslaki 52 §, 125 § ja 181 §

Peruste määräysten tarkistamiselle

Kaivosviranomaisen antama päätös 30.6.2014, lupamääräys 6:
Lupamääräykset tarkistetaan 1.9.2015.

Kaivoslaki 62 §

Kaivosviranomaisen katselmus Talvivaaran kaivospiirillä

Kaivosviranomaisen on suorittanut yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarvittavien määräysten tarkistamisen johdosta katselmuksen yhdessä kaivosyhtiön edustajien kanssa kaivospiirillä 31.8.2015.

Kaivosviranomaisen uudet lupamääräykset ja perustelut

Uudet lupamääräykset korvaavat 30.6.2014 annetut lupamääräykset.

Lupamääräys 1

Kaivostoiminta ei saa aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 2

Kaivostoiminnasta ei saa aiheutua huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle eikä yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 3

Kaivostoiminta tulee järjestää siten, ettei louhinnassa ja esiintymän hyödyntämisessä tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta, eikä toiminnalla vaaranneta tai vaikeuteta kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 4

Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista tämän luvan mukaiselta alueelta. Selvityksessä on ilmoitettava louhitun malmin ja sivukiven määrä, kaivoksella käsitellyn pintamaan määrä tonneina, kaivoksella tuotetun rikasteen tai vastaavan välituotteen määrä tonneina, kaivoksella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyökuukausina ja erittely kaivoslain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kaivostoiminnan sivutuotteista.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 § 2 momentti ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 31 §

Lupamääräys 5

Kaivosluvan haltijan on asetettava 185 000 euron suuruinen omavelkainen pankkitakaus (vakuuden laji yhtiön esittämä) Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten. (Kaivosyhtiö on asettanut Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle vastaavansuuruisen omavelkaisen pankkitakauksen 24.11.2015.)

Perustelut

Talvivaaran kaivoksen ensimmäisen ja toisen vaiheen liuotusalueiden, sivukivi-alueiden, kipsisakka-aldaiden ja mahdollisten ongelmajätteen kaatopaikkojen sulkemiskustannuksia koskevat vakuudet on asetettu ympäristöluvan määräysten mukaisesti. Vakuus kattaa myös jätealueiden tarkkailun ja suotovesien käsittelyn varmistamisen.

Kaivosvakuus määrätään seuraavasti:

Rakennukset ja rakennelmat, metallien talteenottolaitos ja bioliuotuskasat

Kaivosalueen rakennukset ja rakennelmat (sekä kaivospiirillä sijaitseva purkuputki rakenteineen) sijaitsevat Terrafame Oy:n omistamilla kiinteistöillä, joten näiden osalta vakuutta ei määrätä asetettavaksi. Purkuputki, joka sijaitsee kaivospiirin ulkopuolella, ei kuulu kaivoslain tarkoittaman kaivosvakuuden piiriin.

Metallien talteenottolaitosta voidaan hyödyntää teollisessa toiminnassa tuotantotoiminnan loppumisen jälkeen. Kaivosvakuutta ei määrätä asetettavaksi.

Toiminnan päätyttyä bioliuotuskasat käsitellään jälkihoitosuunnitelman mukaisesti. Toimenpiteet on määritelty ympäristöluvassa. Kaivosvakuutta ei määrätä asetettavaksi.

Liuoskiertoon liittyvät altaat

Altaiden yhteispinta-ala on 27 ha.

Altaat on aidattu pääasiassa siten, että niiden voidaan todeta olevan ulkopuolisten osalta yleisen turvallisuuden edellyttämässä kunnossa. Lisäksi on asennettu varoituskylttejä.

Liuoskiertoon liittyvien altaiden osalta määrättävä kaivosvakuus muodostuu seuraavasti:

1. Aitauksien ja varoituskylttien ylläpito
2. Kaksinkertaisten heijastinnarujen ja varoituskylttien lisääminen
3. Aitaaminen

Liuoskiertoon liittyvien altaiden saattamiseksi yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon määrätään kaivosvakuudeksi 35 000 €.

Avolouhos

Kuusilammen avolouhoksen pinta-ala tulee olemaan noin 129 ha. Nykyisen avolouhoksen rintauksista noin 40 % on arvioitu olevan sellaisia, joissa aitaaminen ei ole kaivosviranomaisen näkökulmasta katsoen tässä vaiheessa välttämätöntä.

Avolouhoksen saattamiseksi yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon, yhtiö määrätään kuitenkin asettamaan vakuus koko avolouhoksen alueelle.

Avolouhoksen aitaamistarpeeseen määrätään vakuudeksi 50 000 €.

Kaivosalueen kunnostaminen yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon

Kaivosalueen poikkeuksellisen laajuuden johdosta kunnostamiseen määrätään asetettavaksi 100 000 euron vakuus.

Kaivoslaki 108 §, 109 § ja 181 §

Lupamääräys 6

Lupamääräykset tarkistetaan 1.9.2019. Mikäli Talvivaaran kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia, tarkistusväliä aikaistetaan.

Perustelut

Kaivoslaki 62 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut asiasta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston Rovaniemen toimipaikan ilmoitustaululla ja osoitteessa www.tukes.fi/kaivosasiat sekä Sotkamon kunnan ja Kajaanin kaupungin ilmoitustauluilla. Asiasta tiedotettiin myös Kaleva - sanomalehdessä. Asia kuulutettiin 16.2.2016 ja on ollut nähtävillä 17.3.2016 saakka. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 17.3.2016.

Lausuntopyynnöt

Asiasta lähetettiin lausuntopyynnöt 16.2.2016 Sotkamon kunnalle, Kajaanin kaupungille, Kainuun ELY-keskukselle ja Kainuun liitolle.

Annetut lausunnot ja muistutukset

Kuulutuksen johdosta saadut lausunnot ja muistutukset on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 2. Seuraavassa on esitetty tiivistelmä lausunnoista ja muistutuksista:

LAUSUNNOT

Kainuun liitto (lausunto on annettu 16.3.2016)

"Talvivaaran kaivospiirin kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten annettavan vakuuden määrää tulee tarkistaa ottaen huomioon kaivosalueen merkittävä koko, tuotantoprosessin vaatimat laajat alueet, kaivostoiminnan laatu

sekä kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvät erityispiirteet johtuen kaivosalueen kivilajista. Vakuuden määrää tarkistettaessa tulee ottaa huomioon lisäksi kaivosviranomaisen päätöksen 30.6.2014 jälkeen kaivostoiminnassa tapahtuneet muutokset".

Kainuun ELY-keskus (lausunto on annettu 22.3.2016)

Lausunnossa on esitetty lausunnonantohetken tilanne ympäristöluvista ja ympäristövakuuksista sekä kaivoksen sulkemissuunnitelmaa koskevista seikoista.

MUISTUTUKSET

Tauno Kari (muistutus on annettu 13.3.2016)

Muistutus koskee tilaa Harju (765-402-1-35). Tila koostuu kolmesta palstasta, joissa kahden palstan pinta-alasta osa on kaivospiirin käytössä. Toisessa näistä palstoista sijaitsee Salmisenjärvi, jonka ranta-alueet sijaitsevat sekä kaivospiirin vaikutusalueella että muistutuksen antajan henkilökohtaisella alueella.

Muistutuksessa todetaan seuraavaa:

"Olen suorittanut maastokäynnin tilallani viime vuonna ja tein havainnon, että hallinnassani olevalle maa-alueelle on tuotu jätekasoja. Jätteet on siirretty maa-alueelleni luvattomasti. Havainnot luvattomista jätekasojista ovat esillä erityisesti niin kutsutun Tarkastuspiste 3 -alueella. Käynnilläni havaitsin metsän kunnan kärsineen huomattavasti. Metsän luonnonmukaisuuteen saattaa vaikuttaa kaivospiirin alueelta tulevat juoksutukset.

Asian tila on huolestuttava. Kysynkin kuka siivoaa luvattomasti sijoitetut jätteet maa-alueeltani ja korvaa menetetyn puuston? Suurta huolta aiheuttaa myös Salmisenjärven tilanne. Kuka on velvollinen ennallistamaan Salmisenjärven sekä ympäristön ja mikä on ennallistamisen aikataulu?"

Leo Schroderus (muistutus on annettu 17.3.2016)

Muistuttaja on perustellut muistutuksessaan laajasti kuulutusasiakirjojen puutteellisuutta.

Kaivosyhtiön selitys (Kaivoslaki 621/2011) 42 §) lausuntoihin ja muistutuksiin

Tukes varasi kaivosoikeuden haltijalle tilaisuuden selityksen antamiseen lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyyn. Hakijan selitys on kokonaisuudessaan esitetty liitteessä 3. Seuraavassa on esitetty selityksestä lyhyesti:

Kainuun liitto

"Terrafame toteaa vastineenaan, että kaivosalueen koko ja tuotantoalueiden laajuus sekä maaperän laatu on huomioitu erityisesti ympäristölupapäätöksen mukaisessa jätehuoltoalueita koskevassa vakuudessa, joka on asetettu nimenomaan jätealueiden sulkemista varten. Tämä vakuus myös päivitetään vuosittain vastaamaan käyttöön otettua pinta-alaa. Nyt käsiteltävässä asiassa alueiden laajuus on huomioitu aitausta koskevassa vakuudessa, joka on laskettu kilometriperusteisesti suljettavien alueiden koon mukaan."

Kainuun ELY-keskus

"Terrafame toteaa päivityksenä tilanteeseen, että se on ELY-keskuksen lausunnon antopäivän jälkeen toimittanut esityksensä ympäristölupapäätöksen 33/07/1, PSY-2006-Y-47, määräyksen 101 mukaisesta vakuudesta myös vuoden 2016 osalta. Muilta osin Terrafamella ei ole huomautettavaa ELY-keskuksen lausunnosta."

Tauno Kari

"Terrafame toteaa vastineenaan, että muistuttajan esittämät asiat eivät kuulu nyt käsiteltävään asiaan, vaan ovat ympäristöluvan alaisia asioita. Muistuttaja ei muistutuksessaan kohdenna tarkemmin jätteiden sijoittamista koskevaa väitettään, joten yhtiö ei voi ottaa asiaan näiltä osin kantaa. Terrafame tulee ottamaan kyseiseen maanomistajaan yhteyttä ja selvittämään asian erikseen."

Leo Schroderus

"Terrafame toteaa, että muistutuksessa esitetyt vaatimukset kohdistuvat ensisijaisesti asiaa käsittelevään viranomaiseen ja käsittelyprosessiin. Selvyiden vuoksi yhtiö toteaa, että sen näkemyksen mukaan käsittelyprosessi, kuulutusasiakirjat ja yhtiölle 30.6.2014 annetut määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi ovat riittävät ja tarkoituksenmukaiset."

Kaivosviranomaisen vastaus lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn

LAUSUNNOT

Kainuun ELY-keskus ja Kainuun liitto

Kaivosviranomaisella ei ole kommentoitavaa annettuihin lausuntoihin.

MUISTUTUKSET

Tauno Kari

Kaivosviranomainen viittaa kaivosyhtiön selitykseen jätejakeiden osalta. Kaivosyhtiö tulee ottamaan yhteyttä maanomistajaan asian selvittämiseksi. Metsän kunnan ja Salmisenjärven tilanteen osalta kaivosviranomainen toteaa niiden arvioinnin kuuluvan ympäristöviranomaisten toimivallan alaisuuteen.

Leo Schroderus

Kaivosviranomainen huomauttaa, että kuulutus ja kuulutusasiakirjat on toteutettu ja laadittu kaivoslain mukaisesti.

Muistutuksessa ei ole esitetty yksilöityä vaatimusta (selvitettävää seikkaa tai epäkohtaa) kaivospiiriä koskien eikä kaivosyhtiön toimintaa koskien.

Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaki 56 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä Terrafame Oy:lle, Sotkamon kunnalle ja Kajaanin kaupungille, Kainuun ELY-keskukselle, Kainuun liitolle, Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Sotkamon kunnan ja Kajaanin kaupungin ilmoitustauluilla. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan myös sanomalehdessä Kaleva.

Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 475 € + lisämaksu 5h * 95 €/tunti. Maksuun lisätään toteutuneet ilmoituskustannukset. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus lähettää laskun kaivosyhtiölle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteessä 4 esitetystä valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Hallintolainkäyttölaki (586/1996)
Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205.

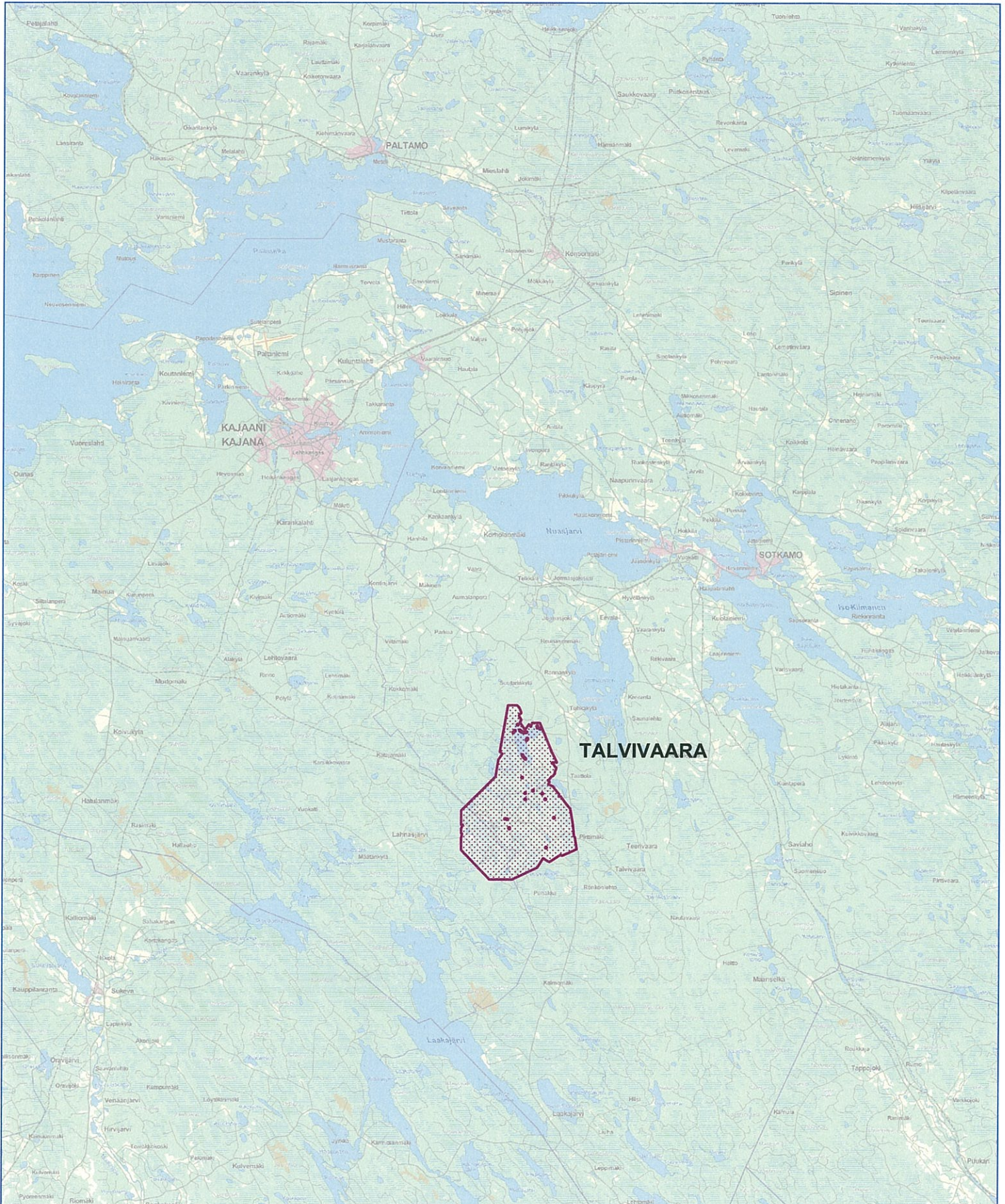
Terho Liikamaa
Ryhmäpäällikkö

Ossi Leinonen
Johtava asiantuntija

LIITTEET	1. Kaivospiirin kartta 2. Annetut lausunnot ja muistutukset 3. Hakijan selitys 4. Valitusosoitus 5. Lista asianosaisista
JAKELU	Terrafame Oy Maanmittauslaitos
TIEDOKSI	Sotkamon kunta Kajaanin kaupunki Kainuun ELY-keskus Kainuun liitto Säteilyturvakeskus Asianosaiset

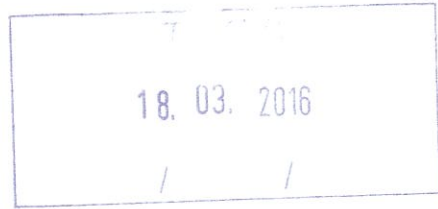
KAIVOSPIIRI TALVIVAARA

Dnro 38/11.01.01/2016

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi
Valtakatu 2
96100 ROVANIEMI

Viite: Lausuntopyyntöne 16.2.2016

LAUSUNTO KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMISESTA

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Kainuun liiton lausuntoa Sotkamon ja Kajaanin alueella sijaitsevan Talvivaaran (KaivNro 2819) kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta (kaivoslaki 62 §).

Kuulemisen peruste on kaivoslain 52.3 §, 108 § ja 109 §. Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.

Kaivosviranomaisen on antanut Talvivaaran kaivospiirille lupamääräykset 30.6.2014. Lupamääräysten kohdan 6 mukaan lupamääräykset tarkistetaan 1.9.2015. Mikäli Talvivaaran kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia, tarkistusväliä aikaistetaan.

Talvivaaran kaivospiirin kaivoskivennäinen on nikkeli-sinkki-kupari.

Kaivosviranomaisen on suorittanut yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarvittavien määräysten tarkistamisen johdosta katselmuksen yhdessä kaivosyhtiö Terrafame Oy:n edustajien kanssa kaivospiirillä 31.8.2015.

Kaivosyhtiö on antanut 2.10.2015 selvityksen yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta ja tehnyt esityksen asian johdosta annettavasta vakuudesta. Kaivosyhtiö on esittänyt kaivoslain 108 §:n mukaisen vakuuden määräksi 70 000 euroa ja että vakuutena voitaisiin käyttää pankkitalletusta, pankkitakausta tai takausvakuutusta. Kaivosyhtiön näkemyksen mukaan kaivosvakuus voidaan määrätä liuosaltaiden, tehdasalueen ja avolouhoksen aitaamiseen ja merkintään. Kaivosalueella liikkumista ja oleskelua on rajoitettu sisäministeriön asetuksen (1104/2013, liite 4) perusteella ja se kaivosyhtiön mukaan vähentää oleellisesti tarvetta aidata kohteita kaivosalueen sisältä. Kaivosyhtiö omistaa ne alueet joille on sijoitettu teollisuustoimintoja. Kaivosyhtiön mukaan metallien talteenottolaitosta ja muita tehdasalueen rakennuksia voidaan hyödyntää teollisessa toiminnassa nykyisen tuotantotoiminnan loppumisen jälkeen ja näin ollen rakennusten ja rakennelmien poistamisen osalta erillisen vakuuden asettaminen ei olisi tarpeellista. Kaivosyhtiön näkemyksen mukaan kaivosvakuudella ei voida kattaa toimenpiteitä, joista huolehtiminen määräytyy muulla lainsäädännöllä ja tällöin esimerkiksi ympäristöluvassa vaadittuja sulkemis- ja jälkihoitotoimenpiteitä varten ei voida asettaa vakuuksia kaivoslain perusteella.

Kaivosluvassa annettavat yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset

Kainuun liitto toteaa Talvivaaran kaivospiirin kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta seuraavaa:

Talvivaaran kaivospiirin kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten annettavan vakuuden määrää tulee tarkistaa ottaen huomioon kaivosalueen merkittävä koko, tuotantoprosessin vaatimat laajat alueet, kaivostoiminnan laatu sekä kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvät erityispiirteet johtuen kaivosalueen kivilajista. Vakuuden määrää tarkistettaessa tulee ottaa huomioon lisäksi kaivosviranomaisen päätöksen 30.6.2014 jälkeen kaivostoiminnassa tapahtuneet muutokset.

Kainuun liitto

Hannu Heikkinen
suunnittelujohtaja

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija

Leinonen Ossi

Lähettäjä: Pääatalo Riina (ELY) <riina.paatalo@ely-keskus.fi>
Lähetetty: 22. maaliskuuta 2016 10:35
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Kopio: Leinonen Ossi
Aihe: Lausunto KaivNro 2819
Liitteet: 160322TFLausuntoYleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavista määräyksistä.pdf

Lausunto KaivNro 2819

Liitteenä ELY-keskuksen lausunto.

ELY-keskuksella ei ole vaatimuksia kuultavana olevasta asiasta. Lausunnossaan ELY-keskus avaa ympäristöluvista määrättyjen vakuuksien kattavuutta ja ajankohtaisia asioita.

Lausuntoa varten on pyydetty lisääikää puhelimitse 15.3.2016.

Riina Pääatalo
ylitarkastaja
ympäristövastuu yksikkö
riina.paatalo@ely-keskus.fi
puh. 029 502 3668

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)
Kalliokatu 4
87100 Kajaani
keskus 0295 023 500
www.ely-keskus.fi/kainuu

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Viite Lausuntopyyntö 16.2.2016

Asia **KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN
TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN,
TERRAFAME**

Toiminnan keskeiset ympäristöluvat

Keskeiset Terrafamen toimintaa koskevat ympäristöluvat ovat Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston 29.3.2007 myöntämä Talvivaaran kaivostoimintaa koskeva ympäristölupa (33/07/1, PSY-2006-Y-47), Pohjois-Suomen aluehallintoviraston (myöhemmin AVI) 31.5.2013 myöntämä ympäristölupa jätevesien johtamisen ja siihen välittömästi liittyvien asioiden muuttamisesta (52/2013/1, PSAVI/12/04.08/2013), AVI:n 5.12.2014 myöntämä ympäristölupa veden varastoinnista avolouhoksessa padon takana (141/2014/1, PSAVI/55/04.08/2014) sekä AVI:n 24.4.2015 myöntämä 2015 lupa purkupuutken rakentamiselle ja puhdistettujen jätevesien johtamiselle Nuasjärveen (43/2015/1, PSAVI/2960/2014).

AVI:n 30.4.2014 antama lupapäätös koskien Talvivaaran kaivoksen ympäristö- ja vesitalousluvan muuttamista ei valituksenalaisena ole lainvoimainen eikä ympäristölupaa ole myönnetty täytäntöönpantavaksi muutoksenhausta huolimatta.

Ajankohtaista kaivoksella

Terrafame on syksyllä 2015 käynnistänyt louhinnan uudelleen Kuusilammen avolouhoksessa. Louhinta on aloitettu Kuusilammen avolouhoksen pohjoispäädyssä ns. pohjoisessa avauksessa. Terrafame on jättänyt Kainuun ELY-keskukselle ympäristöluvan mukaisesti ilmoituksen toiminnan muuttamisesta siirtääkseen avolouhoksen keskiosaan varastoidun veden avolouhoksen pohjoiseen avaukseen. Veden siirtäminen näiden kahden avauksen välillä mahdollistaa louhinnan jatkamisen avolouhoksen keskiosassa. ELY-keskus on katsonut, että ilmoituksen kaltainen toiminnan muutos ei lisää ympäristövaikutuksia, joten muutoksesta ei ole tarvetta laittaa vireille toiminnan muuttamista koskevaa lupahakemusta aluehallintovirastoon. Terrafame aikoo ilmoituksen mukaan siirtää vedet pohjoiseen avaukseen huhtikuun aikana.

Ympäristöluvissa määrätty vakuudet

Vuonna 2007 annetun ympäristöluvan (33/07/1, PSY-2006-Y-47) määräystä 101 koskevat vakuudet vuodelle 2015 ovat summaltaan yhteensä 34 390 000 euroa, sisältäen 1 M€ vakuuden suotovesien käsittelyyn. Vakuus on vuosittain tarkistettava vastaamaan käyttöönotettujen ja suunniteltujen alueiden pinta-alaa ympäristöluvan (33/07/1, PSY-2006-Y-47) mukaisesti.

Terrafamalla on likaantuneita vesiä varastoituna joulukuussa 2014 annetun ympäristöluvan mukaisesti Kuusilammen avolouhoksen eteläpäädyssä vesivarastopadon takana. Veden varastoinnille padon takana annetussa ympäristöluvassa (141/2014/1, PSAVI/55/04.08/2014) on määrätty 1 750 000 euron vakuus padon taakse varastoiduille liuoskierrosta poistetuille kemikaaleille (määräys 10). Vesivarastopadon taakse varastoidut vedet on käsiteltävä ja johdettava ympäristöön täytöntöönpanokelpoisen lupapäätöksen 52/2013/1 mukaisesti siten, että allas on tyhjä 31.12.2019 mennessä (määräys 7).

Terrafame on asettanut Kainuun ELY-keskuksen hyväksi edellä mainitut vakuudet, vuotta 2016 koskevan suunnitelman osalta summan päivittäminen ja asettaminen on vielä tekemättä.

AVI:n 30.4.2014 antamassa vielä lainvoimaa vailla olevassa päätöksessä vakuussumma on huomattavasti korkeampi kuin alkuperäisessä vuodelta 2007 peräisin olevassa ympäristöluvassa. Uudemmassa ympäristöluvassa AVI on määrännyt asetettavaksi yhteensä 107 000 000 euron vakuuden (määräys 117). Terrafame on jatkanut aikaisemman toimijan tekemää valitusta, ympäristöluvalla ei ole lainvoimaa eikä täytöntöönpanomääräystä, joten kyseistä summaa ei ole asetettu.

Avolouhoksen keskiosasta avolouhoksen pohjoiseen avaukseen siirrettävät vedet sisältävät sinne kertyvien sade-, valunta- ja kalliopohjavesien lisäksi prosessiperäisiä liuoksia (raffinaattiliuos ja sekundääriliuos). Vielä lainvoimaa vailla olevassa, vuonna 2014 annetussa, ympäristöluvassa on määrätty vakuus liuoskierrosta poistettujen ja jätteeksi muodostuneiden kemikaalien (raffinaattiliuos ja sekundääriliuos) käsittelyn varmistamiseksi (määräys 117).

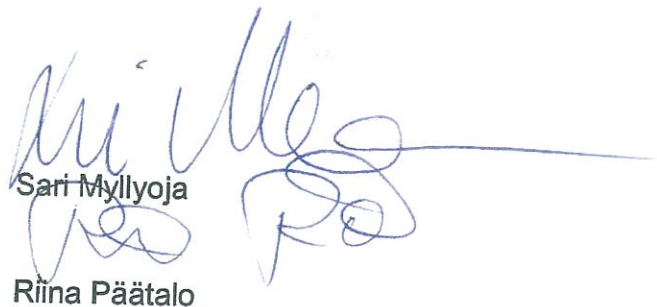
Sulkemissuunnitelma

Terrafamen sulkemissuunnitelma käsittelee jätealueiden- ja kaatopaikkojen sulkemisen lisäksi avolouhoksen ja tehdasalueen sulkemistoimia. Vielä lainvoimaa vailla olevassa AVI:n 30.4.2014 antamassa päätöksessä on vuodelta 2009 oleva sulkemissuunnitelma määrätty päivittämään. Päivitetty sulkemissuunnitelma on hyväksyttävä aluehallintovirastossa. Sulkemissuunnitelman päivittäminen on myös ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tarpeellista. Terrafamalla on vireille lupahakemuskokonaisuuksia Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa, jotka keskeisesti vaikuttavat kaivoksen sulkemisen suunnitteluun. Toinen kokonaisuus käsittelee vesienkäsittelyssä syntyneiden sakkujen kunnostamista ja toinen keskitettyä vedenpuhdistusta. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vesienkäsittelysakkoihin liittyvien kysymysten ratkaiseminen on keskeistä yksityiskohtaisen sulkemissuunnitelman laatimiseksi. Keskitetty vedenpuhdistus tukee pitkällä tähtäimellä valuma-alueen pienentämistä ja mahdollistaa mm. vesivarastoaltaiden alla olevien maa-alueiden kunnostamisen.

Ympäristövastuu-yksikkö,

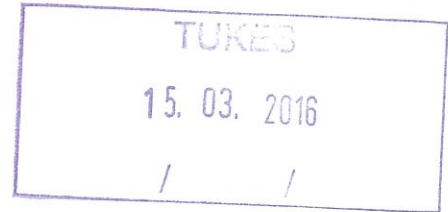
Yksikön päällikkö

Ylitarkastaja

Sari Myllyoja

Riina Päätalo

Muistutus

Tukes Valtakatu 2 96100 Rovaniemi

Tauno Kari Matsompintie 1 62200 Kauhava

Jätän yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi muistutuksen Terrafame Oy:n Talvivaaran kaivospiirin KaivNro 2819 alueella sijaitsevan tilani Harju kiinteistötunnus 765-402-1-35.

Tilasta osa on luovutettu käyttöoikeudella kaivospiirille korvausta vastaan. Osa tilasta on edelleen henkilökohtaisessa hallinnassani. Tila koostuu kolmesta palstasta, joista kahden palstan pinta-alasta osa on kaivospiirin käytössä. Toisessa näistä palstoissa sijaitsee Salmisenjärvi ja toisessa palstassa Kolmisopenjärvi. Salmisenjärven ranta-alueet sijaitsevat sekä kaivospiirin vaikutusalueella että henkilökohtaisella alueellani.

Muistutus kohdistuu pääosin Salmisenjärven ja ympäristön mahdolliseen saastuneisuuteen ja sen jälkeiseen ennallistamiseen. Olen suorittanut maastokäynnin tilallani viime vuonna ja tein havainnon, että hallinnassani olevalle maa-alueelle on tuotu jätekasoja. Jätteet on siirretty maa-alueelleni luvattomasti. Havainnot luvattomista jätekasoista ovat esillä erityisesti niin kutsutun Tarkastuspiste 3 -alueella. Käynnilläni havaitsin metsän kunnan kärsineen huomattavasti. Metsän luonnonmukaisuuteen saattaa vaikuttaa kaivospiirin alueelta tulevat juoksutukset.

Asian tila on huolestuttava. Kysynkin kuka siivoaa luvattomasti sijoitetut jätteet maa-alueeltani ja korvaa menetetyn puuston? Suurta huolta aiheuttaa myös Salmisenjärven tilanne. Kuka on velvollinen ennallistamaan Salmisenjärven sekä ympäristön ja mikä on ennallistamisen aikataulu?

Kauhavalla 13.3.2016

Kunnioittavasti

A handwritten signature in blue ink, which appears to read "Tauno Kari". The signature is written in a cursive style and is positioned above a horizontal line.

Tauno Kari

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite Tukesin kuulutus 16.2.2016 kaivNro 2819, Talvivaara

Asia **Muistutus Tukesin kuulutukseen 16.2.2016 kaivNro 2819 koskien 'Kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistaminen (kaivoslaki 621/2011 62§)'**

Muistuttaja Leo Schroderus

Telkkälätie 3 888620 Korholanmäki, Sotkamo

Kiinteistöt: Heikkilä 20:38, Läpitsä 20:37, Niksula 70:240 ja Rantakoivikko 20:30 mukaan lukien niiden vesialueet.

Yleiskuvaus

Katsomme kuulutusasiakirjoista 16.2.2016 käyvän ilmi, ettei kaivosviranomaisen ole hallintolain edellyttämällä tavalla selvittänyt eikä ole kuulutusasiakirjoissa esittänyt tarkistettavana olevan kaivosluvan perustietoja, voimassa olevia kaivoslupamääräyksiä, eikä muidenkaan kaivoksen toimintaan liittyvien lupien lainvoimaisuus -tilannetta.

Katsomme, että esitetyistä kuulutusasiakirjoista puuttuvat viranomaisen selvitykset kyseisen tarkistettavan kaivosluvan mukaisten toimintojen aiheuttamien haittojen kohteena olevista asianosaisista, kaivosluvan mukaisista toiminnoista asianosaisten perusoikeuksille aiheutuvista haitoista ja kyseisten haittojen estämiseksi tai vähentämiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

Katsomme, että esitetyistä kuulutusasiakirjoista puuttuvat viranomaisen valmistelemat tarkistetut lupamääräysehdotukset, joiden avulla voitaisiin estää asianosaisten perusoikeuksille aiheutuvat haitat.

Katsomme, että kaivosviranomaisen on tämän lainsäädännöllä asetetun viranomaistehtävänsä vastaisesti 'yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten' valmisteluvaiheessa ottanut huomioon pelkästään kaivosoikeuden haltijan edut ja jättänyt selvittämättä lainkäytöllisen tehtävänsä vastaisesti asianosaisten oikeusturvan turvaamiseksi tarvittavat seikat.

Katsomme, sekä hyvän hallintovan edellyttämien selvitysten puuttumisten vuoksi että varsinaisten uusien lupamääräysehdotuksen puuttumisen vuoksi, että kaivosviranomaisen kuulutusasiakirjassaan esittämää epämääräistä kaivNro 2819 lupamääräysten

tarkistamishdotuksen pohjalta ei voida lainmukaista lupamääräysten tarkistuspäätöstä tehdä.

Katsomme, että asia on viranomaistyönä valmistettava, selvitettävä ja kuulutettava uudestaan siten, että kyseisen lainkäytöllisen tarkistustehtävän tarkoituksena oleva asianosaisten oikeusturva turvataan ja nostetaan uusien lupamääräysten avulla perusoikeussäädösten edellyttämälle tasolle.

Yksilöimme muistutukseemme seuraavat vaatimukset asian valmistelun virheiden ja puutteiden korjaamiseksi:

1. Kaivosoikeuden perustiedot on esitetty puutteellisesti

Kuulutuksen aiheeksi otsikkotasolla mainitaan 'kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistaminen (kaivoslaki 621/2011 62§)', mutta kyseisestä kaivosluvasta historiatietona ja nykyisten lupamääräysten tilasta mainitaan vain:

- "kaivospiiritoimitus valmis, kaivoskirja annettu."
Katsomme ilmaisun epäasialliseksi ja harhauttavaksi
- "Alueella biokasaliuotus"
Katsomme ilmaisun epäasialliseksi ja harhauttavaksi
- "Alueella on metallien talteenottolaitos"
Katsomme ilmaisun epäasialliseksi ja harhauttavaksi
- "Toimintaa varten on ympäristölupa"
Katsomme ilmaisun epäasialliseksi ja harhauttavaksi

Katsomme, että viranomaistoimituksena suoritettavassa lupamääräysten tarkistusmenettelyssä on siihen tarkistusmenettelyyn liittyvässä kuulutusasiakirjoissa viranomaisen annettava yleisölle ja asianosaisille tietoon kyseisen kaivospiirin/kaivosluvan lainmukaiseen voimassaoloon liittyvät viranomaispäätökset ja voimassaolevat lupamääräykset kokonaisuudessaan, vireillöoloineen ja riittävän yksityiskohtaisesti kuvailtuna, jotta asianosaisille syntyy kokonaiskuvasta riittävä ja oikeanlainen käsitys.

Katsomme kaivospiirin ja kaivosoikeuksien perustietojen puuttumisen kuulutusasiakirjoista hyvän hallintotavan vastaiseksi menettelyksi, jonka vuoksi vaadimme, että asia on palautettava uuteen valmisteluun.

2. Kuulemisasiakirjoista puuttuvat selvitykset kaivospiirin malmion ja sivukivien ominaisuuksista, määristä ja niiden käsittelystä tai käsittelemättömyydestä aiheutuvista riskeistä 'yleisille ja yksityisille eduille'.

Katsomme kaivosviranomaisen jättäneen kuulutusasiakirjoista pois oleelliset selvitykset ja kuvaukset louhittavan kiviaineksen aiheuttamista riskeistä 'yleisille ja yksityisille eduille'.

Katsomme kyseisen seikan olevan hyvän hallintovan vastainen menettely, joka samalla estää arvioimasta 'yleiselle ja yksityisille eduille' aiheutuvia haittoja ja niiden estämiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Kyseisen oleellisen menettelyvirheen vuoksi asia on palautettava uuteen valmisteluun.

3. Kuulemismenettely ei vastaa asian lainkäyttötarkoitusta.

Katsomme ettei kuulemismenettelyä ole tehty tämän viranomaistyön lainkäyttötarkoituksen mukaisesti. Talvivaaran kaivoksen alkuperäisissä kaivospiiri- ja kaivosoikeuspäätöksissä ei ollut kaivostoiminnan vaikutusalueella olevien asianosaisten perusoikeuksia turvaavia määräyksiä. Tätä perusoikeussäännösten vastaista aikaisempaa menettelyään ei kaivosviranomaisen ilmeisesti halua tuoda esille, jättäessään kuulutusasiakirjoista kokonaan pois aikaisemmin annetut kaivospiiri/kaivosoikeus -dokumentit.

Uuden kaivoslain 181 §:n määräykset vaativat, että kaivosviranomaisen on tarkistettava vanhojen kaivospiirien/kaivosoikeuksien lupamääräykset 30.6.2014 mennessä ja siinä yhteydessä annettava 'yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarvittavat määräykset'. Kyseessä on siis viranomaiselle annettu määräys korjata määräaikaan mennessä aikaisemmin tekemiensä lupamääräysten virheet, jotka johtuivat piin lupamääräyksiin sisältyvät asianosaisten perusoikeusturvan huomioimattomuudesta johtuvat virheet.

Katsomme, että kaivosviranomaisen ei ole toiminut lainkäyttöllisen tehtävänsä mukaisesti aikaisemmin antaessaan 30.6.2014 'yleiset ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset', joista tosiasiallisesti puuttuvat asianosaisten perusoikeudet turvaavat lupamääräykset eikä lupamääräysmenettelyä myöskään ole toteutettu lainkäyttöllisen tehtävän tarkoituksen mukaisesti.

Nytkään käsittelyssä olevassa kuulemismenettelyssä kaivosviranomaisen ei ole toiminut lainkäyttöllisen tehtävänsä mukaisesti viranomaisvalmistelijana lupamääräysten uusimiseksi, vaan on kuuluttanut kuulemismenettelyn kuin kyseessä olisi kaivosluvan haltijan hakemus lupamääräysten uusimiseksi.

Katsomme, että nyt kuulutetut kuulutusasiakirjat ovat valmisteltu 'yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antaminen' viranomaismenettelyn lainkäyttöllisen tarkoituksen vastaisesti, eikä kuulemismenettelyssä ole esitetty asianosaisille, lausunnonantajille, muistuttajille ja mielipiteen antajille sellaista esitystä yksilöidyiksi lupamääräyksiksi, joista he voisivat antaa lausuntonsa, muistutuksensa ja mielipiteensä.

Edellä kuvatun viranomaisvalmistelun menettelytapavirheen vuoksi vaadimme asian palauttamista uuteen lainmukaiseen valmisteluun.

4. Kuulutusasiakirjoista puuttuvat selvitykset ja kuvaukset Talvivaaran kaivospiirin/kaivosoikeuksien mukaisten toimintojen haittavaikutusten kohteena olevista asianosaisista.

Katsomme kyseisen oleellisen puutteen estävän tämän asian lainmukaisen käsittelyn, jonka vuoksi asia on palautettava uuteen valmisteluun.

5. Kuulutusasiakirjoista puuttuvat oleelliset selvitykset asianosaille aiheutuvista haitoista.

Kuulutusasiakirjoista puuttuu selvitykset ja kuvaukset Talvivaaran kaivosoikeuksien mukaisten kaivoslain alaisten toimintojen aiheuttamista haittojen luonteista, määrästä ja eri haittojen yhteisistä kokonaisuista asianosaisten perusoikeuksille.

Katsomme edellä kuvatun oleellisen selvityksen puuttumisen estävän tämän asian lainmukaisen käsittelyn, jonka vuoksi asia on palautettava uuteen valmisteluun.

6. Kuulutusasiakirjoista puuttuu viranomaisen esitys 'yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarvittavista määräyksistä'.

Kuulutusasiakirjoissa kaivosviranomaisen tuo esille 30.6.2014 antamansa 'yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi määräykset', joissa ei kuitenkaan ole annettu todellisia lupamääräyksiä, vaan ainoastaan on lupamääräysten nimissä viitattu uuden kaivoslain pykäliin.

Katsomme, että vaikka uuden kaivoslain asettama määräaika on 30.6.2014 päätöksen osalta ohitse ja päätökseen liittyvä valitusaikakin on ohitse, niin kuitenkin kyseiset määräykset ovat pätemättömiä siitä yksinkertaisesta lainkäytöllisen tarkoituksensa vastaisesta seikasta johtuen, ettei tuolloin 30.6.2014 päätöksessä määrätty todellisia asianosaisten perusoikeuksia turvaavia määräyksiä.

Katsomme, ettei laissa määrättyä lupamääräysten tarkistamista tuolloin tehty.

Katsomme painokkaasti, että nytkään tässä kyseessä olevassa kuulutusasiakirjoissaan kaivosviranomaisen ei esittänyt viranomaisen valmistelemaa esitystä 'yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarvittavista määräyksistä', joihin lupamääräysehdotuksiin asianosaiset, lausunnonantajat ja muut haitankärsijät voisivat antaa yksilöidyt muistutuksensa ja mielipiteensä.

Katsomme viranomaisen valmistelemien ehdotuksen lupamääräyksiksi puuttumisen kuulutusasiakirjoista oleelliseksi asian lainmukaisen käsittelyn esteeksi, jonka vuoksi asia on palautettava uuteen valmisteluun.

7. Kuulutusasiakirjoista puuttuu viranomaisen esitys kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Kuulutusasiakirjassa ei esitellä kaivoksen lopettamiseen liittyviä toimenpiteitä, vaikka ne ovat oleellisia seikkoja arvioitaessa asianosaisille aiheutuvia pitkäaikaisvaikutuksia vielä kaivostoiminnan jälkeenkin.

Kuulutusasiakirjan liitteessä on vain lyhyt kaivosyhtiön maininta, että kaivokselle on laadittu yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamisesta ja tehtävistä jälkihoitotoimenpiteistä. Kyseistä suunnitelmaa ei ole liitetty kuulemisasiakirjaan, eikä myöskään ole kuvattu onko kyseinen suunnitelma hyväksytty jossakin viranomaiskäsittelyssä.

Katsomme lopetussuunnitelman puuttumisen estävän tämän asian lainmukaisen käsittelyn, jonka vuoksi asia on palautettava uuteen valmisteluun.

8. Kuulutusasiakirjasta puuttuu viranomaisen ehdotus kaivoksen vakuusvaatimukseksi.

Kuulutusasiakirjassa kaivosviranomaisen esittelee 30.6.2014 tekemänsä päätöksen kaivospiirin vakuusvaatimuksesta sekä Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen siitä, että kyseinen päätös on ollut kaivosviranomaisen harkintavallan mukaisesti päätettävissä.

Lisäksi kaivosviranomaisen laajasti esittelee kaivosyhtiön uuden ehdotuksen kaivosvakuuden pienentämiseksi noin kolmasosaansa aikaisemmin määrätystä määrästä. Kaivosyhtiön ehdotuksessa viitataan monissa kohdin kaivoksen lopetus- ja jälkihoitosuunnitelmiin, joita ei kuitenkaan ole kuulutusasiakirjoissa mukana.

Kaivosviranomaisen ei ollenkaan arvioi lopetustoiminnan kustannuksia, eikä esittele kuulutusasiakirjassa viranomaisen ehdotustaan nyt määrättäväksi vakuusvaatimuksen suuruudeksi, vaikkakin huomauttaa, että kyseisen vakuusvaatimuksen lajin määrää lupaviranomainen.

Katsomme kaivosviranomaisen laatiman vakuusvaatimus -esityksen puuttumisen kuulutusasiakirjoista oleelliseksi asian käsittelyn esteeksi, jonka vuoksi asia on palautettava uuteen valmisteluun.

9. Kaivosviranomaisen on suorittanut katselmuksen 'yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi' lainsäädännön vastaisesti.

Kuulemisasiakirjoissa kaivosviranomaisen kertoo, että *"Kaivosviranomaisen on suorittanut yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarvittavien määräysten tarkistamisen johdosta katselmuksen yhdessä kaivosyhtiön edustajien kanssa kaivospiirillä 31.8.2015."*

Katsomme yksipuolisen katselmusmenettelyn vain kaivosyhtiön edustajien kanssa ilman asianosaisten osallistumista katselmukseen lupamääräysten tarkistuskäsittelyn tasavertaisuus - vaatimuksen vastaiseksi menettelyksi, joka samalla loukkaa asianosaisten oikeusturvaa.

Katsomme yksipuolisen katselmusmenettelyn sekä hallintolain että tämän kaivoslaissa määrätyn lupamääräysten tarkistuskäsittelyn lainkäytöllisen tarkoituksen vastaiseksi menettelyksi, jonka lainvastaisen menettelyn vuoksi asia on palautettava uuteen valmisteluun.

10. Lausuntopyyntömenettely ja asianosaisten kuuleminen kuvattu kuulemisasiakirjoissa harhauttavasti.

Kuulutusasiakirjassa kaivosviranomaisen selostaa, että:

"Ennen asian ratkaisemista Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) varaa asianosaisille tilaisuuden tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta."

"Turvallisuus- ja kemikaaliviranomainen pyytää ennen päätöksentekoa hakemuksesta lausunnot alueen kunnalta, ELY-keskukselta, maakuntaliitolta ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituilta tahoilta."

Katsomme kaivosviranomaisen kuvaukset kuulemismenettelyn tarkoituksesta, luonteesta ja menettelytavasta epäasialliseksi ja harhauttavaksi. Katsomme, ettei tässä kuulemismenettelyssä ole kyseessä lupa-asiasta kuuluttaminen ja päättäminen, eikä asianosaisille hakemuksen johdosta annettava muistutusmahdollisuus.

Katsomme, että tämän kaivoslainlainsäädännöllä kaivosviranomaiselle määrätyn viranomaistehtävän tarkoituksena on tarkistaa aikaisemmin kaivospiiriin/kaivosoikeuksiin annetut lupamääräykset sellaisiksi, että asianosaisten perusoikeudet tulevat turvatuiksi perusoikeussäädösten edellyttämälle tasolle.

Katsomme, että toteuttaakseen tämän lupamääräysten tarkistustehtävänsä lainkäytöllisen tarkoituksen mukaisesti, olisi kaivosviranomaisen tullut valmistella ehdotus tarkistetuiksi lupamääräyksiksi, kuulutusasiakirjoin kuuluttaa ehdotuksensa sekä pyytää lausunnot esitetystä lupamääräysehdoista asianosaisilta, muilta haitankärsijöiltä, yleistä etua turvaavilta viranomaisilta sekä antaa kaivosoikeuden haltijalle muistutusmahdollisuus annettuihin lausuntoihin.

Katsomme kaivosviranomaisen menettelyn kuulemisen suhteen hallintolain sekä kaivoslain vastaiseksi, jonka vuoksi asian valmistelu on palautettava uuteen käsittelyyn.

Pyydämme ilmoittamaan tähän lupamääräyskäsittelyyn liittyvistä seikoista mieluiten sähköpostilla.

Sotkamossa 17.3.2013

Leo Schroderus

Telkkälätie 3 888620

Korholanmäki, Sotkamo

Tilat: Heikkilä 20:38, Läpitsä 20:37, Niksula 70:240, Rantakoivikko 20:30 (mukaan lukien niiden vesialueet).

email: leo.tapani1@gmail.com

14/06/2016

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Kaivosviranomainen
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kirjaamo@tukes.fi

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistaminen, vastine lausuntoihin ja muistutuksiin

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ("Tukes") on antanut 30. kesäkuuta 2014 yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavia määräyksiä koskevan päätöksen kaivospiiristä KaivNro 2819 (Dnr 10804/14/7203) ("päättös"). Päätöksessä kaivosluvan haltija on määrätty asettamaan 185 000 euron suuruinen omavelkainen pankkitakaus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteitä varten viimeistään vuoden kuluttua päätöksen antamisesta.

Talvivaara Sotkamo Oy:n konkurssipesän hallussa olleet omaisuuserät ja liiketoiminnat ovat siirtyneet 14.8.2015 toteutuneella liiketoimintakaupalla Terrafame Oy-nimiselle yhtiölle ("Terrafame" tai "yhtiö"). Tukes on 14.8.2015 tehnyt kaivosoikeuden siirtoa koskevan päätöksen. Terrafame Oy on myös pyytänyt Pohjois-Suomen hallinto-oikeutta muuttamaan Terrafame Oy:n asianosaiseksi yllämainitussa Talvivaaran kaivosta koskevassa valitusasiassa.

Edellämainitun päätöksen mukaisesti lupamääräykset on tarkistettava 1.9.2015. Tukes on tehnyt katselmuksen kaivosalueella asian johdosta 31.8.2015. Yhtiö on toimittanut 2.10.2015 selvityksensä yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta ja esityksen kaivostoiminnan mahdollisen lopettamisen johdosta asetettavaksi kaivosvakuudeksi ja Tukes on kuuluttanut asian 16.2.2016.

Asiasta on jätetty 2 lausuntoa ja 2 muistutusta. Lausunnon ovat jättäneet Kainuun liitto, Kainuun ELY-keskus ja muistutuksen kaksi yksityishenkilöä maanomistajina. Terrafame toimittaa ohessa vastineensa asiasta annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin.

Kainuun liitto toteaa lausunnossaan, että kaivostoiminnan lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteitä varten annettavan vakuuden määrää tulee sen tarkistaa ottaen huomioon kaivosalueen merkittävä koko, tuotantoprosessin vaatimat laajat alueet, kaivostoiminnan laatu ja kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvät erityispiirteet johtuen kaivosalueen kivilajista sekä kaivostoiminnassa päätöksen 30.6.2014 jälkeen tapahtuneet muutokset.

Terrafame toteaa vastineenaan, että kaivosalueen koko ja tuotantoalueiden laajuus sekä maaperän laatu on huomioitu erityisesti ympäristölupapäätöksen mukaisessa jätehuoltoalueita koskevassa vakuudessa, joka on asetettu nimenomaan jätealueiden sulkemista varten. Tämä vakuus myös päivitetään vuosittain vastaamaan käyttöön otettua pinta-alaa. Nyt käsiteltävässä asiassa alueiden

laajuus on huomioitu aitausta koskevassa vakuudessa, joka on laskettu kilometriperusteisesti suljettavien alueiden koon mukaan.

Kainuun ELY-keskus on lausunnossaan käsitellyt ympäristöluvissa määrättyjen vakuuksien kattavuutta ja kaivoksen toiminnan ajankohtaisia asioita. ELY-keskus ei ole esittänyt vaatimuksia asiassa.

Terrafame toteaa päivityksenä tilanteeseen, että se on ELY-keskuksen lausunnon antopäivän jälkeen toimittanut esityksensä ympäristölupapäätöksen 33/07/1, PSY-2006-Y-47, määräyksen 101 mukaisesta vakuudesta myös vuoden 2016 osalta. Muilta osin Terrafamella ei ole huomautettavaa ELY-keskuksen lausunnosta.

Tauno Kari on muistutuksessaan ilmaissut huolensa mm. hänen mukaansa väärille maa-alueille sijoitetuista jätejakeista sekä juoksutusten ympäristövaikutuksista. Terrafame toteaa vastineenaan, että muistuttajan esittämät asiat eivät kuulu nyt käsiteltävään asiaan vaan ovat ympäristöluvan alaisia asioita. Muistuttaja ei muistutuksessaan kohdenna tarkemmin jätteiden sijoittamista koskevaa väitettään, joten yhtiö ei voi ottaa asiaan näiltä osin kantaa. Terrafame tulee ottamaan kyseiseen maanomistajaan yhteyttä ja selvittämään asian erikseen.

Leo Schroderus on muistutuksessaan esittänyt näkemyksiään meneillään olevasta käsittelyprosessista ja viranomaisen toiminnasta asiassa. Muistuttaja arvostelee kuulutusasiakirjoja todeten ne puutteellisiksi mm. esitettyjen perustietojen; malmion ja sivukivien ominaisuuksien, määrien ja näistä aiheutuvien riskien; asianosaisten ja heille aiheutuvien haittojen; esitettävien määräysten ja vakuuden; sekä lausuntopyyntömenettelyn osalta. Muistuttaja toteaa, että katselmusmenettely on muistuttajan tulkinnan mukaan ollut lainsäädännön vastainen eikä kuulemismenettely vastaa lainkäyttötarkoitusta. Näillä perustella muistuttaja vaatii asiaa alauttavaksi valmisteluun.

Terrafame toteaa, että muistutuksessa esitetyt vaatimukset kohdistuvat ensisijaisesti asiaa käsittelevään viranomaiseen ja käsittelyprosessiin. Selvyyden vuoksi yhtiö toteaa, että sen näkemyksen mukaan käsittelyprosessi, kuulutusasiakirjat ja yhtiölle 30.6.2014 annetut määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi ovat riittävät ja tarkoituksenmukaiset.

Sotkamossa 14. kesäkuuta 2016

Joni Lukkaroinen

Toimitusjohtaja

Terrafame Oy

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 14.11.2016.**

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 250 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: Puhelin: 029 56 42800

Faksi: Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.